

**AS “RĪGAS SILTUMS” metodika maksai
par siltumenerģijas ražošanas apjoma
samazināšanu**

Rīga 2024

SATURS

1. Vispārīgie noteikumi un mērķis	3
2. Maksas apmēra noteikšanas pamatprincipi	4
3. Maksas apmēra aprēķina kārtība.....	5
4. Maksas apmēra aprēķins.....	6
5. Informācijas atklātība	7

1. Vispārīgie noteikumi un mērķis

- 1.1. Atbilstoši Enerģētikas likuma 49. panta 1.³ daļai, siltumenerģijas ražotājam ir pienākums samazināt siltumenerģijas ražošanas apjomu pēc siltumapgādes sistēmas operatora rīkojuma, ja siltumapgādes sistēmas operatora licences darbības zonā ir pieejams atlikumsiltums par ekonomiski izdevīgāku cenu.
- 1.2. Atbilstoši Enerģētikas likuma 49. panta 1.⁴ daļai, siltumapgādes sistēmas operatoram, ja tā licences darbības zonā ir pieejams atlikumsiltums par ekonomiski izdevīgāku cenu, ir tiesības piemērot siltumenerģijas ražotājam maksu par siltumenerģijas ražošanas apjoma samazināšanu atbilstoši 49. panta 1.³ daļā noteiktajam rīkojumam. Siltumapgādes sistēmas operators izstrādā un publicē savā tīmekļvietnē metodiku maksas par siltumenerģijas ražošanas apjoma samazināšanu siltumenerģijas ražotājam apmēra noteikšanai. Tāda siltumapgādes sistēmas operatora, kura triju gadu vidējais lietotājiem piegādātās siltumenerģijas apjoms pārsniedz 2 000 000 megavatstundas gadā, izstrādāto metodiku saskaņo regulators.
- 1.3. Atbilstoši Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 92. punktam, augstākminētās Enerģētikas likuma 49. panta daļas stājas spēkā 2024. gada 1. oktobrī.
- 1.4. Tā kā AS "RĪGAS SILTUMS" (turpmāk – "Sabiedrība") licences darbības zonā triju gadu vidējais lietotājiem piegādātais siltumenerģijas apjoms pārsniedz 2 000 000 megavatstundas gadā, Sabiedrība ir izstrādājusi Enerģētikas likuma 49. panta 1.⁴ daļā minēto maksas par siltumenerģijas ražošanas apjoma samazināšanu (turpmāk – "Maksa") apmēra noteikšanas metodiku (turpmāk – "Metodika").
- 1.5. Metodika izstrādāta, lai noteiktu maksu siltumenerģijas ražotājiem par siltumenerģijas apjoma samazināšanu pēc operatora rīkojuma, kas var iestāties gadījumos, kad nedarbojas siltumenerģijas iepirkuma platforma un ir pieejams atlikumsiltums par ekonomiski izdevīgu cenu, tādējādi nodrošinot ne vien efektivitāti, ilgtspēju, siltumenerģijas ražotāju attīstības iespējas un pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību, bet arī iespējami zemāko gala cenu patērētājiem.
- 1.6. Siltumenerģijas ražošanas samazinājuma apjoms Enerģētikas likuma 49. panta 1.³ daļas izpratnē tiek noteikts vienlaicīgi ar mēnesī saražotā siltumenerģijas apjoma aprēķinu, izmantojot Ražotāju siltumenerģijas skaitītāju rādījumus, kas ar noteiktu

intervālu tiek fiksēts Sabiedrības tehnisko datu sistēmā un maksa tiek iekļauta piegādātās siltumenerģijas rēķinā.

- 1.7. Šīs Metodikas 2.1. punktā minēto iepirkuma procedūru Sabiedrība īsteno iepirkuma platformā Sabiedrības un siltumenerģijas ražotāju, tostarp atlikumsiltums, savstarpējos līgumos noteiktajā kārtībā (turpmāk – "Tirgus procesā"). Tirgus procesā cenu noteikšana notiek, ražotājiem iesniedzot konkurējošus piedāvājumus no vienas puses un Sabiedrībai akceptējot pieprasījumus pēc ekonomiskā pakāpeniskuma principa no otras puses. Tirgus procesā akceptētie piedāvājumu cena ir saskaņā ar šīs Metodikas 2.2. līdz 2.5.punktos noteiktajiem principiem.
- 1.8. Ja Tirgus procesu tehnisku iemeslu dēļ nav iespējams nodrošināt vai Tirgus procesa rezultātā noteiktā cena neatbilst šīs Metodikas 2.2. līdz 2.5.punktos noteiktajiem principiem, Sabiedrība īsteno Enerģētikas likuma 49. panta 1.³ daļā noteiktās tiesības, piemērojot Maksu saskaņā ar šo Metodiku.

2. Maksas apmēra noteikšanas pamatprincipi

- 2.1. Ņemot vērā Sabiedrības siltumenerģijas iepirkuma procedūru (tirgus modeli), kas stājas spēkā līdz ar 2024./2025.gada apkures sezonu (siltumnesēja caurplūde Rīgas pilsētas Daugavas labā krasta siltumtīklos virs 8000 m³/h), siltumenerģijas ražotāji var plānot siltumenerģijas ražošanas apjomu vienu nedēļu uz priekšu, kā arī uz katru nākamo dienu.
- 2.2. Ja siltumenerģijas ražotājam pēc Sabiedrības rīkojuma ir jāsamazina siltumenerģijas ražošanas apjoms, tad proporcionāli ir iespējams samazināt arī ražotāja tiešās mainīgās izmaksas (galvenokārt ietaupot kurināmā izmaksas). Taču, ņemot vērā tirgus modeļa nedēļas un dienas intervālus, siltumenerģijas ražotāja pastāvīgo izmaksu samazināšana var radīt apdraudējumu siltumenerģijas ražotāja pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktībai.
- 2.3. Ņemot vērā augstāk minēto, Sabiedrība nosaka Maksas apmēru tādā veidā, lai teorētiski kompensētu siltumenerģijas ražotāja pastāvīgās izmaksas, ja siltumenerģijas ražotājam ir jāsamazina ražošanas apjoms pēc operatora (Sabiedrības) rīkojuma.
- 2.4. Maksas un iegādātā atlikumsiltuma izmaksu kopsummai ir jābūt zemākai nekā tādām siltumenerģijas izmaksām, kas rastos, ja siltumenerģija tiktu iegādāta

ierastajā iepirkuma procedūrā (bez Maksas attiecināšanas un siltumenerģijas ražošanas apjoma samazināšanas).

- 2.5. Ņemot vērā augstākminēto Sabiedrības siltumenerģijas iepirkuma procesu, gan Metodikas ietvaros noteiktā Maksa, gan atlikumsiltuma izmaksas ir uzskatāmas kā atsevišķas komponentes, kas ir daļa no kopējās iepirktās siltumenerģijas izmaksu pozīcijas (cenās).

3. Maksas apmēra aprēķina kārtība

- 3.1. Maksas apmēra noteikšanai Sabiedrība izmanto uz Sabiedrību attiecināmo pēdējo pieejamo siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu projektu, kuru apstiprinājis regulators.
- 3.2. Lai aprēķinātu Maksas apmēru, Sabiedrība identificē tos Sabiedrībai piederošos siltumenerģijas ražošanas avotus (turpmāk – "Ražošanas avots"), kuros vismaz 90% no saražotās siltumenerģijas ir ražoti, izmantojot šķeldu kā kurināmo.
- 3.3. Pastāvīgās Ražošanas avota izmaksās iekļauj tādas izmaksu pozīcijas kā pamatlīdzekļu nolietojums, personāla izmaksas, apdrošināšanas izmaksas, nekustamā īpašuma nodoklis, kā arī pārējās saistītās izmaksas, piemēram, administratīvās izmaksas.
- 3.4. Pastāvīgās Ražošanas avota izmaksās neiekļauj remontu izmaksas, tai skaitā projektu attīstības un izpētes izmaksas, bīstamo iekārtu pārbaudes un mehānismu remontu izmaksas un materiālu izmaksas.
- 3.5. Ņemot vērā kopējo saražoto siltumenerģijas apjomu, kā arī kopējās pastāvīgās izmaksas katrā no attiecināmajiem Ražošanas avotiem, tiek noteikta vidējā pastāvīgo izmaksu likme katrā Ražošanas avotā, kas izteikta kā eiro par megavatstundu (turpmāk – "EUR / MWh").
- 3.6. Maksas apmērs tiek noteikts kā vidējā svērtā pastāvīgo izmaksu likme, balstoties uz katra Ražošanas avota saražoto siltumenerģijas apjomu, ņemot vērā augstāk definētos kritērijus.
- 3.7. Maksas apmērs tiek noteikts un paliek spēkā līdz brīdim, kad tiek apstiprināts jauns Sabiedrības siltumapgādes pakalpojumu tarifs.
- 3.8. Atbilstoši Enerģētikas likuma 49. panta 1.⁴ daļai, Maksas apmēra noteikšanas jeb aprēķina kārtība ir saskaņota ar regulatoru. Pats Maksas apmērs netiek atsevišķi

saskaņots ar regulatoru, jo pastāvīgās Ražošanas avotu izmaksas no regulatora puses tiek izskatītas siltumenerģijas apgādes tarifu projekta apstiprināšanas laikā.

4. Maksas apmēra aprēķins

4.1. Balstoties uz Metodikas 2. un 3. daļu, zemāk attēlotā

- 4.2. 1. **Tabula** atspoguļo ilustratīvu piemēru kā Sabiedrība, ņemot vērā augstākminētos kritērijus, veiktu Ražošanas avotu, to pastāvīgo izmaksu, kā arī saražotās siltumenerģijas apjoma uzskaiti, lai aprēķinu kārtībā noteiktu Maksas apmēru.

1. Tabula: Maksas apmēra ilustratīvs aprēķins

Ražošanas avots	A	B	C	D
Nolietojums, EUR ("Nol")	Nol _A	Nol _B	Nol _C	Nol _D
Personāla izmaksas, EUR ("Per")	Per _A	Per _B	Per _C	Per _D
Apdrošināšana, EUR ("Apd")	Apd _A	Apd _B	Apd _C	Apd _D
Nekustamā īpašuma nodoklis, EUR ("NĪN")	NĪN _A	NĪN _B	NĪN _C	NĪN _D
Pārējie saistītie izdevumi, EUR ("Pār")	Pār _A	Pār _B	Pār _C	Pār _D
Kopējās pastāvīgās izmaksas, EUR ("Kopā")	$\sum \text{Nol}_A, \dots$ Pār _A = Kopā _A	$\sum \text{Nol}_B, \dots$ Pār _B = Kopā _B	$\sum \text{Nol}_C, \dots$ Pār _C = Kopā _C	$\sum \text{Nol}_D, \dots$ Pār _D = Kopā _D
Siltumenerģijas izstrāde kopā, MWh ("Silt")	Silt _A	Silt _B	Silt _C	Silt _D
Pastāvīgo izmaksu likme, EUR / MWh ("Likme")	Kopā _A / Silt _A = Likme _A	Kopā _B / Silt _B = Likme _B	Kopā _C / Silt _C = Likme _C	Kopā _D / Silt _D = Likme _D
Proporcija no kopējās saražotās siltumenerģijas, % ("Proporcija")	$\text{Silt}_A / \sum \text{Silt}_A, \dots \text{Silt}_D =$ Proporcija _A	$\text{Silt}_B / \sum \text{Silt}_A, \dots \text{Silt}_D =$ Proporcija _B	$\text{Silt}_C / \sum \text{Silt}_A, \dots \text{Silt}_D =$ Proporcija _C	$\text{Silt}_D / \sum \text{Silt}_A, \dots \text{Silt}_D =$ Proporcija _D
Attiecināmā izmaksu likme, EUR / MWh ("Attiecināmā likme")	Likme _A * Proporcija _A = Attiecināmā likme _A	Likme _B * Proporcija _B = Attiecināmā likme _B	Likme _C * Proporcija _C = Attiecināmā likme _C	Likme _D * Proporcija _D = Attiecināmā likme _D
Maksa, EUR / MWh ("Maksa")	$\sum \text{Attiecināmā likme}_A, \dots \text{Attiecināmā likme}_D = \text{Maksa}$			

5. Informācijas atklātība

- 5.1. Atbilstoši Enerģētikas likuma 49. panta 1.⁴ daļai, Metodika un Maksa ir publicēta Sabiedrības tīmekļvietnē www.rs.lv.